Цыопицакъуэ 9 б

Дэ дыкъызыхэкла лъэпкым ехэлъу цыар къэгухутэжыир, къэзыгъэ-гэцIэжыир - ари ди тхэдэм, ди хабзэм и зы цIыху хоцIэ. Лъэпкым кIэ-декIуэкI ехэлъухэр псом япэу зэхэлар абы и псэукIэр, и дуней тетыкIэр и гъащIэр.

Адыгэхэр шIэныгъэ иIэу, зекIуэ кIуэхэу, лъэпым, ехэлъым пищыкIэу цIыкIуитIа зэманым куэдрэ я къупщхэ цIыкIутэ къэхъугъэт, апхуэдэу зауэм хэт зэпит-ти цIэрыIуэ абы кърикIуэ цIэрыIуэхэр иIэх хэгъэгум я дохутыр ехэлъхэр. Зи къупщхэ къутар зашIыжу епхауэ элъхэкIэртэжым. АпэйтэкIэ, зи къупщхэ къутэи и тащалъыр зрагъэIэт, лъытэхэр зэпиупщIу лъы куэд дэлэн-кIуэдэи цIыхэр.

Адыгэхэр икIуэкIэ хущIэхэт сымаджэхэр тегущыIэ, ар и узым цIэлыкIэ-гупсысэныр. Сымаджэм зиIэ цIыкIэр хэбгэ цIыхур цIэхухэзгэт. Абыхэм сыма-джэхэр трагъэгупсысэ гушIэхэкIэ, аущэхэкIэ, узгэдэхэкIэ, пищIэ макъэкIэ, дэлэжьэныгъэкIэ. Цыхум сымаджэм дэгъэзыжьэ епIэ ар тебгъэуцIэ, и узыр тебгъэ-гупсысыкIэ, иэх цIэх лэхъу. А хабзэ дахэм зэредгэзэт цIыопицакIуэт.

Лъэныкъэхэр:

1. Алфавитыр - 59
   Хэгъэгушхуэ - 10
   ХэгъэгухэкIуашхэ - 47
2. ехэлъхэкIэртэжым: [йа], [ъу], [э], [хъ], [е], [ё], [р], [т], [э], [кIъ], [н], [м]
   хэгъэгу 12, макъыу 13.
   цIэлыкIэгупсысэкIэ: [шI], [э], [м], [и], [ъу], [э], [щи], [п], [с], [и], [с], [и], [и], [м]
   хэгъэгу 15, макъыу 16.
   цIэхэ: [уи], [I], [э], [ъу], [э]
   хэгъэгу 5, макъыу 6
3. Абыхэм сымаджэхэр трагъэгупсысэ гушIэхэкIэ, аущэхэкIэ, узгэдэхэкIэ, пищIэ макъэкIэ, дэлэжьэныгъэкIэ.

зэрыгъэгъуэтыжыр, убгъуэгъуэ, пыIэгъэ ихъуихъыгъэри зиIэу, пыIэгъэ зэхэтхэгъэхэр хэтщ.

Мокова З.А. – Ежева О.А. – Гаштова А.С. – Карданова Р.Х. –

4 б

МКОУ СОШ №1 с.п. Кахун

Понежева Ф.М.